

**Uchwała Nr 2 Komisji Habilitacyjnej
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania dr Sylwii Bykowskiej
stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
z dnia 24 lutego 2025 r.
zawierająca opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego**

§ 1

Komisja Habilitacyjna w postępowaniu w sprawie nadania dr Sylwii Bykowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, powołana przez Radę Naukową Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk uchwałą nr 9/5/2024 z dnia 26 września 2024 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742) i § 11 ust. 1 Regulaminu nadawania stopnia doktora habilitowanego w Instytucie Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku dr Sylwii Bykowskiej, **stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe dr Sylwii Bykowskiej stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej historia i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr Sylwii Bykowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.**

Uzasadnienie

Pismem z dnia 27 maja 2024 r., skierowanym do Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk (IH PAN), za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej, dr Sylwia Bykowska (Habilitantka) złożyła wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie historia. Jako osiągnięcie naukowe będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego Habilitantka wskazała monografię pt. *Między migracją a integracją. Społeczeństwo Gdańska w latach 1945-1960* (Instytut Historii PAN, Warszawa 2024). Postępowanie zostało wszczęte w dniu 29 maja 2024 r.

Uchwałą nr 8/4/2024 z dnia 13 czerwca 2024 r. Rada Naukowa Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk wyraziła zgodę na przeprowadzenie w IH PAN postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Sylwii Bykowskiej.

Uchwałą nr 9/5/2024 z dnia 26 września 2024 r. Rada Naukowa IH PAN powołała Komisję Habilitacyjną w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr Sylwii Bykowskiej w składzie: prof. dr hab. Tomasz Schramm (przewodniczący), dr hab. prof. UWB Joanna Sadowska (recenzentka), dr hab. prof. UW r. Małgorzata Ruchniewicz (recenzentka), dr hab. prof. UKEN Agnieszka Chłosta-Sikorska (recenzentka), prof. dr hab. Adam Makowski (recenzent), prof. dr hab. Dariusz Jarosz (członek), dr hab. prof. IH PAN Joanna Nalewajko-

Kulikov (sekretarz).

Wskazane przez dr Sylwię Bykowską osiągnięcie naukowe otrzymało trzy recenzje pozytywne i jedną negatywną. Wszystkie recenzje zawierały jednoznaczne konkluzje, zostały sporządzone w sposób prawidłowy i przyjęte przez IH PAN.

Dr hab. prof. UwB Joanna Sadowska w recenzji z dnia 8 grudnia 2024 r., wyraziła przekonanie, że monografia *Między migracją a integracją. Społeczeństwo Gdańska w latach 1945-1960* oraz inne element dorobku Habilitantki stanowią znaczny wkład w rozwój historii jako dyscypliny naukowej. Badania Habilitantki doprowadziły nie tylko do nowych ustaleń faktograficznych dotyczących powojennej historii Gdańska i Pomorza, ale też do zrewidowania dotychczasowych wyobrażeń, a ich znaczenie wykracza poza historię regionalną, nie tylko ze względu na szczególną rolę badanego obszaru w historii Polski (a także Europy), ale na możliwość rozciągnięcia części wniosków na ogół polskiego społeczeństwa, a także szerszego zastosowania wypracowanych rozwiązań metodologicznych i koncepcji teoretycznych. Recenzentka uznała, że dr Sylwia Bykowska spełnia też pozostałe wymogi przewidziane ustawą i wnioskowała o dopuszczenie jej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Dr hab. prof. UW r Małgorzata Ruchniewicz w konkluzji recenzji z dnia 4 stycznia 2025 r., uznała, że chociaż aktywność naukową dr Sylwii Bykowskiej po doktoracie można ocenić pozytywnie, to zgłoszona jako główne osiągnięcie naukowe monografia wzbudziła podczas lektury szereg poważnych zastrzeżeń i różnego rodzaju wątpliwości, począwszy od niedostatecznego odniesienia się Habilitantki do kwestii terminologicznych i pochopnego pominięcia w analizie ważnych części procesów wpływających na integrację migrantów po wysuwanie niedostatecznie uargumentowanych tez czy chybotliwych generalizacji. Widoczne były także niedostateczne przyswojenie stanu badań w przypadku części poruszanych zagadnień (migracje na ziemiach wschodnich II RP i ZSRR). Mankamenty pracy, występujące we wszystkich jej częściach, znacząco utrudniały lekturę i przesłaniały osiągnięcia badawcze w niej zawarte (częściowo zresztą już ogłoszone przez Habilitantkę we wcześniejszych publikacjach). Autorka miała także widoczne trudności w komponowaniu i w sprawnym poprowadzeniu narracji z użyciem precyzyjnego języka. Recenzentka oceniła zatem monografię negatywnie i w związku z tym stwierdziła, że Habilitantka nie spełniła trzech wymaganych łącznie przesłanek nadania stopnia doktora habilitowanego (art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce).

Dr hab. prof. UKEN Agnieszka Chłosta-Sikorska w konkluzji recenzji z dnia 29 listopada 2024 r., wskazała, że dorobek naukowy Habilitantki (w tym przedstawiona monografia) stanowią znaczący wkład w rozwój badań historycznych uzupełniając dotychczasowy stan wiedzy. Aktywność naukowa Habilitantki pozwala stwierdzić, że należy do badaczek dojrzałych, posiadających przygotowanie i kwalifikacje do prowadzenia doktorów. Godne podkreślenia są: dobra orientacja w badanej tematyce, doświadczenie praktyczne oraz umiejętność wnioskowania i patrzenia w przyszłość. Recenzentka uznała kryteria określone w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018

poz. 1668) za spełnione przez dr Sylwię Bykowską i wniosowała o dopuszczenie jej do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Adam Makowski w konkluzji recenzji z dnia 28 grudnia 2024 r. uznał dorobek dr Sylwii Bykowskiej za obfity, solidny, znamionujący dojrzałą historyczkę. Główne cechy piśmiennictwa Habilitantki to świetne przemyślenie i skonstruowanie prac, bardzo dobre ich udokumentowanie źródłowe, rosnąca świadomość warsztatu badawczego historyka, świetne pióro oraz koncentracja na zagadnieniach regionalnych. Dr Bykowska jest regionalistką w najlepszym tego słowa znaczeniu, choć szkoda, że nie wychodzi bardziej poza perspektywę regionalną. Recenzent uznał, że dorobek naukowy dr Bykowskiej stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny historia, a w związku z tym jej wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego za w pełni uzasadniony.

W dniu 24 lutego 2025 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne w postępowaniu w sprawie nadania dr Sylwii Bykowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia. Podczas kolokwium dr Sylwia Bykowska zaprezentowała swoje główne osiągnięcie badawcze oraz pozostałą aktywność naukową. Wystarczająco satysfakcjonująco odpowiedziała także na zadane jej przez członków Komisji pytania. Mimo pewnych zastrzeżeń dotyczących formy polemiki prowadzonej przez Habilitantkę z recenzją dr hab. prof. UW r. Małgorzaty Ruchniewicz, Komisja Habilitacyjna pozytywnie oceniła całość dorobku Habilitantki oraz jej orientację w tematyce historii społecznej i narodowościowej Gdańska i Pomorza.

Uchwałą z dnia 24 lutego 2025 r. Komisja Habilitacyjna postanowiła przyjąć odbyte w dniu 24 lutego 2025 r. kolokwium habilitacyjne dr Sylwii Bykowskiej.

Stosownie do treści art. 221 ust. 10 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uchwałą zawierającą opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego podejmuje komisja habilitacyjna w głosowaniu jawnym. Na wniosek osoby ubiegającej się o stopień komisja podejmuje uchwałę w głosowaniu tajnym. Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne.

Zgodnie natomiast z treścią art. 219 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub

- c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Komisja Habilitacyjna powołana w postępowaniu w sprawie nadania dr Sylwii Bykowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku oraz po przeprowadzonej dyskusji, stwierdziła, że dr Sylwia Bykowska spełnia przesłanki warunkujące nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, a mianowicie:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny historia, tj. monografię, spełniającą wymogi ww. przepisu, pt. *Między migracją a integracją. Społeczeństwo Gdańska w latach 1945-1960*;
- 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Komisja Habilitacyjna wskazuje, że Habilitantka prowadziła działalność dydaktyczną w Pomorskiej Szkole Wyższej w Starogardzie Gdańskim oraz w Gdańskiej Wyższej Szkole Humanistycznej. Od 2016 r. jest zatrudniona na stanowisku adiunkta w Zakładzie Dziejów Pomorza Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk. Jej pozostały dorobek naukowy, na który składają się trzy monografie (w tym tłumaczenie doktoratu na język angielski), siedem tomów współredagowanych, kilkadziesiąt artykułów naukowych opublikowanych w tomach zbiorowych i czasopismach (m.in. „Zapiski Historyczne”, „Rocznik Polsko-Niemiecki”) uznano za wystarczająco obszerny i znaczący dla rozwoju dyscypliny. Ponadto Habilitantka wykazuje się dużą aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej instytucji naukowej, na którą składają się m.in. liczne wystąpienia konferencyjne (krajowe i zagraniczne), a także pobyt stypendialny w Herder-Institut w Marburgu. Godna podkreślenia jest działalność Habilitantki w zakresie popularyzacji historii Gdańska i Pomorza.

W głosowaniu nad przyjęciem niniejszej uchwały oddano 7 głosów ważnych, z czego 6 głosów „za” i jeden wstrzymujący się.

§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.
2. Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie.

Przewodniczący Komisji Habilitacyjnej

Prof. dr hab. Tomasz Schramm